

Aleg. 471

Sprawozdanie

Komisji dla reform agrarnych w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach w sprawie wprowadzenia w życie ustawy o włościach rentowych tudzież z uzasadnieniem preliminowanych wydatków na akcyę tworzenia włości rentowych.

Wysoki Sejmie!

Sankeyonowana Najwyższem postanowieniem z dnia 17. lutego r. 1905 krajowa ustawa „o tworzeniu włości rentowych“, będzie mogła wejść w życie, gdy tylko przedłożony już Radzie państwa (Aleg. 2347 XVII Seryi Sprawozdań stenograficznych Rady państwa) projekt ustawy o ulgach i przywilejach dla akcyi na polu tworzenia włości rentowych stanie się ustawą, gdy przedłożony już c. k. rządowi „statut krajowej Komisji dla włości rentowych“ uzyska zatwierdzenie Ministerstwa rolnictwa i skarbu, gdy uzyskają zatwierdzenie tychże samych Ministerstw przepisy „o formie i treści listów rentowych i o planie ich umorzenia“, które dopiero po wydaniu ustawy państwowej o ulgach i przywilejach do zatwierdzenia przedłożone być mogą, gdy wreszcie krajowa Komisya dla włości rentowych do życia powołaną zostanie.

Z zadowoleniem przyjmuje Komisya dla reform agrarnych do wiadomości, że Wydział krajowy nie zaniedbał niczego, by chwilę wejścia w życie ustawy „o tworzeniu włości rentowych“ przyspieszyć i że ze swej strony wszelkie w tym kierunku poczynił przygotowania.

Wprowadzenie jednak w życie ustawy „o tworzeniu włości rentowych“ wymagać będzie już od pierwszej chwili ofiar ze strony funduszu krajowego; w myśl bowiem postanowienia §. 41. tejże ustawy fundusz krajowy ponosić ma wydatki potrzebne na utrzymanie krajowej Komisji dla włości rentowych. Wydział krajowy licząc się z tem, że w ciągu roku 1906 będzie mógł swą działalność na polu tworzenia włości rentowych rozpocząć, że jednak akcyja obejmie prawdopodobnie część tylko roku i że organizacya biur Komisji dopiero później w miarę rozwoju akcyi będzie stopniowo uzupełnioną, ogranicza się do żądania na powyższy cel ryczałtu w kwocie 25.000 K i oddania go do swej dyspozycji.

Oprócz wydatków powyższym ryczałtem objętych, zachodzi jeszcze konieczność dotowania „funduszu rezerwowego listów rentowych“.

Konieczność ta wypływa wprost z postanowień ustawy „O tworzeniu włości rentowych“ mianowicie z postanowień §. 56. oraz §§. 61. i 62. w związku z postanowieniami §§. 15. i 16., zawierających wyjątki od obowiązku opłacania rent. Aby więc zapobiedz koniecznym z samego początku akcyi brakom gotówki w funduszu oprocentowania listów rentowych, które w myśl §. 61. z funduszu rezerwowego

listów rentowych pokrywane być mają, należy upoważnić Wydział krajowy do zasilania tego funduszu odpowiednimi kwotami przez szereg lat. Braki te musiałby i tak pokryć kraj z tytułu przyjętej na siebie za zobowiązania płynące z emisji listów rentowych poręki.

Aby więc uniknąć nie dających się z góry w preliminarzu funduszu krajowego przewidzieć wydatków z tego tytułu, oraz by listom rentowym zapewnić z samego początku korzystne na targu pieniężnym stanowisko, przedkłada Wydział krajowy wniosek dotowania „funduszu rezerwowego listów rentowych“ coroczną kwotą 25.000 K przez lat 10, zastrzegając jednak zwrot tej dotacji funduszowi krajowemu w chwili, gdy to bez ujmy dla dostatecznego zabezpieczenia i kursu listów rentowych da się uczynić.

Opierając się na sprawozdaniu Wydziału krajowego w tym przedmiocie i zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, Komisya dla reform agrarnych wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o czynnościach, mających na celu wprowadzenie w życie ustawy „o tworzeniu włości rentowych“.

II. Sejm uchwala wstawienie w Rubr. X. poz. 340 a) budżetu wydatków funduszu krajowego na rok 1906 kwoty 25.000 K tytułem ryczałtu na koszt urzędowania krajowej Komisji dla włości rentowych, kosztu jej biura i jego czynności.

III. Sejm uchwala wstawienie w Rubr. X. poz. 340 b) budżetu wydatków funduszu krajowego na r. 1906 kwoty 25.000 K tytułem I. raty z dziesięciolecia na dotowanie funduszu rezerwowego listów rentowych Król. Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Ks. Krakowskiem sumą 250.000 K, zastrzegając zarazem, iż suma ta winna być funduszowi krajowemu zwróconą, skoro wspomniany fundusz rezerwowy wzrośnie z dochodów własnych, przewidzianych w §. 64. ustawy „o tworzeniu włości rentowych“, do kwoty dostatecznie zabezpieczającej spełnianie jego przeznaczenia.

Przewodniczący Komisji:

Sękowski.

Sprawozdawca:

Hupka.